

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 295/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák, Brösl, s. r. o., Štúrova 29, Košice, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ing. Františka Šimčáka, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 190/2013-449 z 21. januára 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 200/2014 z 24. septembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 28 C 85/2011-422 zo 4. marca 2013 a takto

rozhodol:

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. novembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 190/2013-449 z 21. januára 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 200/2014 z 24. septembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 85/2011-422 zo 4. marca 2013.

Sťažovateľ bol účastníkom konania o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a o náhradu mzdy s príslušenstvom v procesnom postavení odporcu. Okresný súd rozhodol rozsudkom zo 4. marca 2013, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou sťažovateľa z 24. januára 2011 je neplatné a pracovný pomer navrhovateľa u sťažovateľa trvá, vo zvyšnej časti vec vylúčil na samostatné konanie. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie proti výroku o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Krajský súd rozsudkom z 21. januára 2014 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením z 24. septembra 2014 odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd „*nesprávne odmietol dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, a to aj napriek existencii odlišných rozhodnutí samotného Najvyššieho súdu SR, podľa ktorých nedostatočné odvodnenie rozhodnutia zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Uvedeným postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR došlo zároveň k porušeniu článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky..., ktorého súčasťou je princíp právnej istoty obsahujúci požiadavku predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.*“.

V sťažnosti argumentuje tým, že „K porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, a tým aj k porušeniu zásady právnej istoty dôjde v prípade, ak Najvyšší súd SR rozhodne odlišným spôsobom, ako v prípade skutkovo i právne obdobnej veci bez toho, aby sa v odôvodnení svojho rozhodnutia na základe dostatočne precíznych argumentov vysporiadal s otázkou, prečo bola v danej veci sťažovateľovmu právu poskytnutá odlišná ochrana, ako v iných obdobných konaniach.“.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd porušil jeho právo na súdnu ochranu tým, že „ - nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie pokiaľ ide o odmietnutie dovolania..., rozhodol v rozpore s odlišnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (bez toho, aby sa s ňou akýmkoľvek spôsobom vysporiadal), ktorá považuje nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia za podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku...,

- nezákonným odmietnutím dovolania sa vyhol meritórnemu preskúmaniu veci v dôsledku čoho neodstránil (nenapravil) procesné nedostatky v rozhodnutiach a postupe prvostupňového súdu a odvolacieho súdu, ktoré spočívali v nedostatočnom odôvodnení ich rozhodnutí a nevykonaní dôkazov, ktoré boli navrhnuté na preukázanie skutočností rozhodujúcich pre správne právne posúdenie veci, čím odňal sťažovateľovi možnosť konať pred dovolacím súdom (denegatio iustitiae).“.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa dostatočne nezaoberal jeho argumentáciou v dovolaní, v ktorom vytýkal prvostupňovému a odvolaciemu rozhodnutiu tieto vady:

„- nedostatočné vysporiadanie sa s otázkou, či došlo k zaujatiu súhlasného stanoviska odborového orgánu o tom, že u zamestnanca išlo o neospravedlnené zameškanie práce;

- absencia argumentácie, ktorou by sa súdy vysporiadali s listinnými dôkazmi a to čestnými vyhláseniami svedkov – troch členov odborového orgánu p. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED] – tieto dôkazy mali preukázať skutočnosť, že odborový orgán súhlasil s kvalifikovaním neprítomnosti zamestnanca v práci zamestnávateľom ako neospravedlnenej na zasadaní odborového orgánu – Výboru [REDACTED] –

■■■■■ dňa 11. 01. 2011, čím došlo k dohode podľa § 144 ods. 7 Zákonníka práce (účinného v tom čase). Uvedené listinné dôkazy boli kľúčovými v otázke aké stanovisko zaujal odborový orgán k posúdeniu neprítomnosti zamestnanca v práci. V odôvodnení rozhodnutí absentuje ako boli súdom vyhodnotené tieto dôkazy, t. j. akú váhu im súd prisúdil, akými úvahami sa riadil pri ich hodnotení resp. z akého dôvodu na nich neprihliadol;

- nedostatok zdôvodnenia nevykonania návrhu na vykonanie výsluchom svedkov p. ■■■■■, ■■■■■, a ■■■■■ zo dňa 27. 11. 2012. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo tento dôkaz nevykonal (§ 157 ods. 2 OSP).“

V dovolaní namietaným postupom okresného súdu a krajského súdu mala byť sťažovateľovi odňatá možnosť preukázať, že v danom prípade bola splnená hmotnoprávna podmienka výpovede navrhovateľovi, a teda možnosť uniesť dôkazné bremeno.

Porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom krajského súdu sťažovateľ odôvodňuje tým, že:

- rozsudok neobsahuje dostatočné odôvodnenie podstatných skutočností, ktoré boli významné pre správne právne posúdenie platnosti skončenia pracovného pomeru; v tejto súvislosti poukazuje na hodnotenie, či došlo k dohode medzi odborovým orgánom a sťažovateľom o neospravedlnenej absencii navrhovateľa, hodnotenie čestných vyhlásení troch členov odborového orgánu, ostatných listinných dôkazov a výpovedí svedkov k otázke zaužívanej praxe odborového orgánu v obdobných veciach a nedostatočné odôvodnenie, prečo súd odmietol vykonať navrhnuté dôkazy – výsluchy svedkov,

- rozsudok vychádza zo skutkových záverov, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývajú, podľa sťažovateľa z vykonaného dokazovania vyplýva opačný záver, a to splnenie podmienky podľa § 144 ods. 7 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „Zákonník práce“) o existencii dohody medzi odborovým orgánom a zamestnávateľom; na podporu svojho názoru cituje časti zápisníc z pojednávania okresného súdu,

- krajský súd nevykonával rozhodujúce dôkazy, ktoré mali zásadný význam pre správne rozhodnutie, a to výsluchy svedkov, troch členov odborového orgánu. Sťažovateľ namieta: „Súd však tento dôkaz odmietol vykonať, pričom toto odmietnutie vo svojom rozhodnutí relevantným spôsobom neodôvodnil.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ],... na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. januára 2014, č. k.: 6 Co/190/2013-449 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. septembra 2014, sp. zn. 5 Cdo/200/2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 4. marca 2013, č. k. 28 C/85/2011-422, porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. januára 2014 č. k.: 6 Co/190/2013-449 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. septembra 2014, sp. zn. 5 Cdo/200/2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie. V prípade, že zruší iba uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. septembra 2014, sp. zn. 5 Cdo/200/2014 vec vracia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia...“

Sťažovateľ v sťažnosti zároveň navrhuje, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí a uložil navrhovateľovi, aby sa dočasne zdržal oprávnenia priznaného mu právoplatným rozsudkom. Svoj návrh odôvodňuje takto:

„Odklad vykonateľnosti sleduje cieľ zabrániť pokračovaniu v konaní o nároku navrhovateľa na náhradu mzdy, ktorý bol vylúčený na samostatné konanie. Navrátenie do právneho stavu pred prípadným výkonom rozhodnutia sa tak stane veľmi komplikovaným, čo sa navyše prieči aj zásade hospodárnosti pokiaľ ide o právne procesy,

ktoré bude musieť sťažovateľ absolvovať, aby vymohol neprávom vyplatenú náhradu mzdy v prípade zrušenia napadnutých rozhodnutí.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má svoj základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu

(IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd považoval za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami

o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu v súvislosti s odmietnutím jeho dovolania proti rozsudku krajského súdu a jeho námietky vyplývajú z rozdielneho právneho názoru na prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku uplatneného z dôvodu nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia. S poukazom na iné rozhodnutia najvyššieho súdu, podľa ktorých nedostatočné, a teda nepreskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, argumentuje aj nepredvídateľnosťou súdneho rozhodovania, a tým porušením princípu právnej istoty ako pojmovej súčasť definície právneho štátu.

Ústavný súd predovšetkým považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01). Preto, ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno z takéhoto ich postupu mechanicky vyvodzovať porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, pričom ústavný súd vzhľadom na svoje ústavné postavenie a princíp minimalizácie zásahov do činnosti

všeobecných súdov, ktorý štandardne uplatňuje vo svojej judikatúre, do takéhoto (vo všeobecnosti nežiaduceho) stavu vstupuje len vo výnimočných prípadoch.

Vychádzajúc z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd nezdieľa názor sťažovateľa, že uznesenie najvyššieho súdu je nedostatočne odôvodnené. Najvyšší súd sa pri posúdení prípustnosti dovolania zaoberal námietkou nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska jeho preskúmateľnosti, nevytlúčil teda sťažovateľom namietanú vadu konania z možnosti preskúmania v rámci posudzovania prípustnosti dovolania, k čomu uviedol:

„Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 211 O. s. p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., je nepreskúmateľný.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa s ohľadom na vykonané dokazovanie primerane vysvetlil, že pred uplatnením výpovede odborový orgán pôsobiaci u odporcu žiadnym spôsobom nezaujal k spôsobu posúdenia neprítomnosti navrhovateľa v práci ako neospravedlnenej stanovisko, a to ani súhlasné a ani nesúhlasné a že správnosti

tohto záveru nasvedčuje aj vyjadrenie svedkyne [REDACTED] – predsedníčky základnej organizácie odborového zväzu [REDACTED], v zmysle ktorého súhlas s posúdením neprítomnosti navrhovateľa ako neospravedlnenej udelil odborový orgán až listom z 15. marca 2012, t. j. v priebehu tohto súdneho konania, pričom predtým odborový orgán iba prerokoval výpoveď a súhlas alebo nesúhlas zamestnávateľovi neoznamoval. Taktiež sa zmienil o výsluchu svedkov p. [REDACTED] a p. [REDACTED], pôvodných predsedov odborovej organizácie a vyvodil z nich aj skutkové závery. Poukázal aj na obsah uznesenia č. 2/11 zo zasadnutia výboru odborového orgánu z 11. januára 2011, z ktorého vyplýva, že odborový orgán len prerokoval návrh skončenia pracovného pomeru bez toho, aby zaujal akékoľvek stanovisko k jeho dôvodom, zvlášť tiež k posúdeniu neprítomnosti navrhovateľa ako neospravedlnenej. Keďže súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie stotožnenie sa súdu s požiadavkami, právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov účastníkov, absencia vyhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov, pokiaľ nemajú vo veci zásadný význam, nespôsobuje nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdov nižšieho stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že aj odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.“

Ústavný súd sa tiež stotožňuje s názorom najvyššieho súdu, že v dovolaní vytýkané vady konania smerovali k hodnoteniu vykonaného dokazovania, a teda k správnosti skutkových záverov, čo samo osebe nie je dôvodom prípustnosti dovolania, pričom ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na časť odôvodnenia, v ktorej najvyšší súd uviedol:

„Pokiaľ odporca namieta, že súdy nevykonali nim navrhovaný dôkaz – výsluch svedkov p. [REDACTED], P. [REDACTED] a p. [REDACTED] – a v odôvodnení svojich rozsudkov sa stým ani nevysporiadali, dovolací súd tu poukazuje na obsah zápisnice súdu prvého stupňa z pojednávania zo 4. marca 2013, na ktorom právny zástupca odporcu (po výsluchu ním

navrhovaných svedkov p. [REDACTED] a p. [REDACTED]) a po poučení v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (ods. 8, č. l. spisu 418).“

Sťažovateľ v sťažnosti toto zistenie najvyššieho súdu neodmietol a ani nespochybnil, pričom nepodanie návrhu na vykonanie dokazovania spochybňuje celý rad na seba nadväzujúcich argumentov sťažovateľa, ktorými odôvodnil namietané odňatie možnosti uplatniť svoje práva v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, predovšetkým možnosť splniť si dôkaznú povinnosť.

S poukazom na citované odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil namietané pochybenia, ktoré by mali za následok porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Najvyšší súd sa neodmietol zaoberať dovolaním sťažovateľa, svoj záver o neprípustnosti dovolania odôvodnil primeraným spôsobom, tento záver nemožno považovať za arbitrárny, teda taký, ktorý by bol v rozpore so zákonom upravenými podmienkami prípustnosti dovolania, pričom najvyšší súd k nemu dospel preskúmaním sťažovateľom vytýkaných nedostatkov rozhodnutí nižších stupňov, ktoré v zásade súvisia s hodnotením vykonaných dôkazov, a nie s absenciou ústavne súladného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia najvyššieho súdu ani nevyplýva taký záver, ako vyvodil sťažovateľ, teda že sa v ňom najvyšší súd priklonil k názoru, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

Neprevzatie právneho názoru sťažovateľa, čoho dôsledkom je neúspešnosť jeho mimoriadneho opravného prostriedku, nie je dôvodom na vyslovenie porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť v tejto časti

po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľ namieta, že krajský súd v napadnutom rozsudku

- dostatočne neodôvodnil, či došlo k dohode medzi sťažovateľom a odborovým orgánom v zmysle § 144 ods. 7 Zákonníka práce, ako hodnotil predložené čestné vyhlásenia členov odborového orgánu, prečo odmietol vykonať sťažovateľom navrhnuté výsluchy týchto osôb a ako hodnotil dôkazy vykonané na preukázanie zaužívanej praxe odborového orgánu, čo sa týka súhlasu s posúdením charakteru absencie zamestnanca v práci,

- vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil, keď dospel k opačnému záveru, ako vyplýva z vykonaných dôkazov,

- nevykonal navrhnuté dôkazy, ktoré sťažovateľ považoval za rozhodujúce pre správne posúdenie veci.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil výrok rozsudku súdu prvého stupňa sp. zn. 28 C 85/2011 zo 4. marca 2013, ktorým okresný súd určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou sťažovateľa z 21. januára 2011 je neplatné a že pracovný pomer navrhovateľa u odporcu trvá.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd v nadväznosti na konštatovanie, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku na toto odôvodnenie odkázal. K otázke posúdenia existencie dohody medzi zamestnávateľom a odborovým orgánom podľa § 144 ods. 7 Zákonníka práce, ktorej správnosť namieta sťažovateľ, v odôvodnení svojho rozhodnutia v časti

zaoberajúcej sa hodnotením vykonaného dokazovania a skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa krajský súd uviedol:

„Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že príslušný odborový orgán pôsobiaci u odporcu síce prerokoval návrh odporcu zo dňa 10. 1. 2011 na skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, spočívajúceho v neospravedlnenej neprítomnosti navrhovateľa v práci, avšak v súvislosti s prerokovaním tohto návrhu neudeľoval súhlas, či nesúhlas so samotným skončením pracovného pomeru (takýto predchádzajúci súhlas s výpoveďou v zmysle platnej právnej úpravy ani nebol potrebný – poznámka odvolacieho súdu) a ani súhlas či nesúhlas s kvalifikáciou neprítomnosti navrhovateľa v práci v uvedených dňoch ako neospravedlnenej.

Samotné predchádzajúce prerokovanie výpovede nezahrňuje bez ďalšieho zároveň stanovisko, ktoré v zmysle ust. § 144 ods. 7 Zákonníka práce prislúcha zaujať príslušnému odborovému orgánu ako kolektívnemu orgánu k rozhodnutiu zamestnávateľa o tom, že neprítomnosť zamestnanca je neospravedlneným zameškaním práce (viď napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21 Cdo/1655/2000).

Odvolačí súd sa vzhľadom na vyššie uvedené stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že samotné prerokovanie návrhu na skončenie pracovného pomeru výpoveďou s navrhovateľom bez ďalšieho v sebe nesubsumuje súhlas alebo nesúhlas so skončením pracovného pomeru a ani s jeho dôvodmi. Nepochybne správny je preto záver súdu prvého stupňa, že pokiaľ má byť oznámenie o výsledku prerokovania výpovede zároveň spôsobom oznámenia stanoviska k rozhodnutiu zamestnávateľa o tom, že ide o neospravedlnené zameškanie práce, musí z neho táto skutočnosť výslovne vyplývať.

Takéto súhlasné stanovisko odborového orgánu s rozhodnutím zamestnávateľa o kvalifikácii neprítomnosti navrhovateľa v práci ako neospravedlnenej nevyplývalo nielen z predložených listinných dôkazov, ale ani z výpovede vypočutých svedkov a odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa konštatuje nepreukázanie takej praxe, v zmysle ktorej pri posudzovaní neprítomnosti zamestnanca práci ako neospravedlnenej by nečinnosť alebo mlčanie tohto odborového orgánu malo byť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností

považované za súhlas s posúdením neprítomnosti zamestnanca v práci ako neospravedlnenej a prípadný nesúhlas by mal byť výslovne prejavnený.

Z vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa správne uzavrel, že bez dohody s odborovým orgánom sám odporca nemohol posúdiť neprítomnosť navrhovateľa v práci ako neospravedlnené zameškanie práce, z ktorého dôvodu navrhovateľ svojou neprítomnosťou v práci v období od 15. 11. 2010 do 19. 11. 2010 a od 30. 11. 2010 do uplatnenia výpovede dňa 24. 1. 2011 neporušil pracovnú disciplínu, a teda odporcom uplatnený výpovedný dôvod v danom prípade naplnený nebol.

Keďže na zistený skutkový stav súd prvého stupňa zároveň aplikoval aj ustanovenia správneho právneho predpisu (Zákonník práce v znení účinnom do 30. 4. 2011) a tieto aj správne interpretoval, nemožno mu vytknúť ani nesprávne právne posúdenie veci a aj z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. nie je odvolanie odporcu opodstatnené.

Pokiaľ teda súd návrhu na začatie konania vyhovel a určil neplatnosť skončenia pracovného pomeru z dôvodu nenaplnenia uplatneného výpovedného dôvodu, je jeho rozhodnutie vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

Krajský súd vychádzal z tohto súdom prvého stupňa zisteného skutkového stavu:

«Z návrhu na skončenie pracovného pomeru výpoveďou odporcu zo dňa 10. 1. 2011 súd zistil, že odporca predložil odborovému orgánu návrh na skončenie pracovného pomeru s navrhovateľom výpoveďou podľa ust. § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktorým bola „neprítomnosť navrhovateľa v práci v období od 15. 11. 2010 do 19. 11. 2010 a od 30. 11. 2010 dodnes“, ktoré klasifikoval ako neospravedlnené zameškanie práce, k čomu žiadal súhlas odborového orgánu. Tento návrh prerokoval odborový orgán na svojom zasadnutí dňa 11. 1. 2011, o čom svedčí výpis z uznesenia č. 2/11 zo dňa 11. 1. 2011. V návrhu na skončenie pracovného pomeru výpoveďou v kolónke „Stanovisko“ odborový orgán poznamenal „Prerokovaná“ s uvedením dátumu čísla uznesenia, s odtlačkom pečiatky a podpisom zástupcu tohto odborového orgánu, bez výslovného vyjadrenia súhlasu alebo nesúhlasu s posúdením

neprítomnosti navrhovateľa v práci ako neospravedlnenej. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná ani iná forma vyslovenia súhlasu, či nesúhlasu s kvalifikáciou neprítomnosti navrhovateľa na pracovisku ako neospravedlnenej.

Vychádzajúc z vyššie uvedených listinných dôkazov, ako aj z výpovedí svedkov uzavrel, že pred uplatnením výpovede odborový orgán pôsobiaci u odporcu žiadnym spôsobom nezaujal k spôsobu posúdenia neprítomnosti navrhovateľa v práci ako neospravedlnenej stanovisko, a to ani súhlasné a ani nesúhlasné. Za oznámenie takéhoto stanoviska bez ďalšieho nemožno považovať iba oznámenie odborového orgánu o tom, že výpoveď prerokoval. Konštatoval, že nie je vylúčené, aby odborový orgán vyjadril svoje stanovisko k rozhodnutiu zamestnávateľa o tom, že ide o neospravedlnené zameškanie práce, aj súčasne s prerokovaním výpovede, avšak samotné prerokovanie výpovede bez ďalšieho v sebe nesubsumuje súhlas alebo nesúhlas so skončením pracovného pomeru a ani s jeho dôvodmi. Pokiaľ má byť preto oznámenie o výsledku prerokovania výpovede zároveň spôsobom oznámenia stanoviska k rozhodnutiu zamestnávateľa o tom, že ide o neospravedlnené zameškanie práce, musí z neho táto skutočnosť výslovne vyplývať. Ak preto v prejednávanej veci odborový orgán len oznámil odporcovi, že návrh výpovede prerokoval, výslovne tým nezaujal zároveň i stanovisko kladné ani záporné k spôsobu posúdenia neprítomnosti navrhovateľa v práci. Správnosti tohto záveru nasvedčuje aj vyjadrenie svedkyne [REDAKOVANÉ] – predsedníčky základnej organizácie odborového zväzu [REDAKOVANÉ], v zmysle ktorého súhlas s posúdením neprítomnosti navrhovateľa ako neospravedlnenej udelil odborový orgán až listom zo dňa 15. 3. 2012, t. j. v priebehu tohto súdneho konania, pričom predtým odborový orgán iba prerokoval výpoveď a súhlas alebo nesúhlas zamestnávateľovi neoznamoval. Z vykonaného dokazovania súd nemal za preukázané, aby medzi odborovým orgánom a zamestnávateľom bol výslovne dohodnutý alebo prakticky zaužívaný postup pri posudzovaní neprítomnosti zamestnanca v práci ako ospravedlnenej, či neospravedlnenej spôsobom, pri ktorom nečinnosť alebo mlčanie malo byť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností považované za súhlas s posúdením neprítomnosti zamestnanca v práci ako neospravedlnenej a prípadný nesúhlas mal byť výslovne prejavovaný. Odborový orgán tak, ako v prípade navrhovateľa, aj v ďalších troch prípadoch oznamoval zamestnávateľovi len prerokovanie výpovede,

pričom ani v jednom prípade nezaujal stanovisko tiež k posúdeniu neprítomnosti zamestnanca, či už pozitívne alebo negatívne. Poukázal opäť na výpoveď svedkyne ■■■■■■■■■■, ktorá potvrdila, že odborový orgán na zasadnutí dňa 11. 1. 2011 sa zaoberal len prerokovaním výpovede a otázkou stanoviska k posúdeniu neprítomnosti navrhovateľa v práci sa odborový orgán zaoberal až dodatočne na základe požiadavky odporcu. Tomuto tvrdeniu korešponduje i obsah uznesenia č. 2/11 zo zasadnutia výboru odborového orgánu zo dňa 11. 1. 2011, z ktorého vyplýva, že odborový orgán len prerokoval návrh skončenia pracovného pomeru bez toho, aby zaujal akékoľvek stanovisko k jeho dôvodom, zvlášť tiež k posúdeniu neprítomnosti navrhovateľa ako neospravedlnenej.»

Vychádzajúc z citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý ústavný súd posudzoval v spojení s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 28 C 85/2011 zo 4. marca 2013, ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu nie sú opodstatnené, a to čo sa týka otázky hodnotenia vykonaných dôkazov, ako aj odôvodnenia odmietnutia návrhov na vykonanie dôkazov, ktorých uplatnenie sťažovateľ ústavnému súdu ani nepreukázal (v tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na predchádzajúcu časť odôvodnenia). Argumentácia sťažovateľa má charakter polemiky s hodnotiacimi úsudkami okresného súdu a krajského súdu a je zameraná na spochybnenie záveru súdov, že v konaní nebola preukázaná zaužívaná prax odborového orgánu, že svoj súhlas s posúdením absencie zamestnanca v práci ako neospravedlnenej vyjadrovali konkludentne (nečinnosťou, mlčaním) a výslovne vyjadrovali len svoj nesúhlas. Krajský súd preto potvrdil záver okresného súdu, že v danom prípade z mlčania odborového orgánu (výslovne nevyjadrený súhlas ani nesúhlas) jednoznačne jeho súhlas nevyplýva. Skutočnosť, že odborový orgán oznámil sťažovateľovi prerokovanie návrhu na skončenie pracovného pomeru zamestnanca (navrhovateľa v konaní) výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, nebola v konaní sporná.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštante uvádza, že nie je jeho úlohou prehodnocovať výsledky vykonaného dokazovania v konaní pred všeobecnými súdmi. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v súdnom konaní bolo vykonané dokazovanie na zistenie podstatných skutočností, ako aj myšlienkové úvahy súdu pri ich hodnotení, ktoré nie sú vnútorne rozporné ani nelogické. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa s nimi nestotožňuje alebo ich považuje za nedostatočné, nie je dôvodom pre namietanie porušenia základného práva na súdnu ochranu.

V posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s odvolaním sťažovateľa, s ktorého argumentáciou sa nestotožnil, a preto odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone.

Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06).

Na tomto základe ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že sťažnosť je aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd odmietol sťažnosť v celom rozsahu tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti nie je

dôvod zaoberať sa návrhom na vydanie dočasného opatrenia, a preto ústavný súd už o tomto návrhu sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2015